

4. Інструкція про порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення та використання вогнепальної, пневматичної, холодної і охолощеної зброї, пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами несмертельної дії, та патронів до них, а також боєприпасів до зброї, основних частин зброї та вибухових матеріалів: затверджена наказом Міністерства внутрішніх справ України від 21.08.1998, № 622.

5. Проект Закону «Про цивільну зброю і боєприпаси» від 10.12.2014 р. №1135-1.

6. Злочини проти громадської безпеки, громадського порядку та народного здоров'я. Лекції для студентів юридичного факультету.- Львів: юридичний факультет Львівського державного університету ім. Івана Франка, - 1997.- 52С.

7. Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про судову практику в справах про викрадення та інше незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами, вибуховими речовинами, вибуховими пристроями чи радіоактивними матеріалами» від 26 квітня 2002 р. № 3.

Цимбал Аліна Володимирівна,

студентка ННІ № 1 Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник: **Максименко Олена Василівна**, старший науковий співробітник наукової лабораторії з проблем протидії злочинності ННІ № 1 Національної академії внутрішніх прав, кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник

ПОНЯТТЯ БІОТЕРОРИЗМУ В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРАВІ УКРАЇНИ

Біотероризм – це активне використання біологічних агентів, таких як мікроорганізми, токсини чи інші біологічні матеріали, з метою викликати захворювання чи смерть у людей, тварин чи рослин, а також завдати шкоди екосистемі. Ця загроза стає особливо актуальною в контексті сучасних глобальних конфліктів і терористичних загроз. Україна, як і багато інших країн, зіштовхується з необхідністю адекватного правового реагування на можливі випадки біотероризму.

Біотероризм є складною і багатогранною проблемою, яка об'єднує аспекти кримінального, медичного та біологічного характеру. У питанні біологічної безпеки, на жаль, Україна відстає від багатьох країн світу. Нині тривають лише наукові дискусії та законодавчі

напрацювання, стосовно основ протидії тероризму біологічного характеру. У кримінальному праві України відсутній окремий закон, який би регулював аспекти біотероризму, що ускладнює боротьбу з цим видом тероризму.[1] Проте, можна визначити деякі загальні положення, які можуть бути використані для протидії явищу.

Правову основу протидії тероризму в Україні становлять Конституція України [1], Кримінальний кодекс України [2], Закон України «Про боротьбу з тероризмом», [3] а також інші закони України та міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України, а також інші нормативно-правові акти, що приймаються на виконання законів України та відповідно до Конституції України.

Кримінальний кодекс України містить статті, що передбачають відповідальність за дії, пов'язані з використанням біологічних засобів для терористичних атак. Наприклад, статті про тероризм, вбивство, нанесення тяжких тілесних ушкоджень, можуть бути використані для кваліфікації злочинів, пов'язаних з біотероризмом.[1] Однак існують проблеми з визначенням відповідальності в разі біотерористичних атак. Потрібно ретельно визначити відповідальність осіб, які вчинили атаку, а також тих, хто їх фінансує та підтримує.

Крім того, необхідно враховувати міжнародний аспект цього питання, оскільки біотероризм може мати глобальний вплив. На міжнародному рівні існує значна кількість регулюючих боротьбу з біотероризмом правових актів, щоправда, частина з яких рагіфікована не великою кількістю держав, що ускладнює дану проблему. До таких актів відносимо: «Конвенцію про заборону розвитку, виробництва і зберігання бактеріологічної (біологічної) і токсичної зброї та її знищення»; Європейську конвенцію про боротьбу з тероризмом; «Протокол про заборону використання у війні асфікитичних, токсичних та інших газів і бактеріологічних методів війни. Варто зауважити, що попри наявність регулюючих актів, випадки біологічного тероризму мають місце у світі та несуть особливу загрозу.[4]

Біотероризм є серйозною загрозою для безпеки країни та світу в цілому. В Україні необхідно розробити комплексний правовий підхід до боротьби з цим явищем, визначивши чіткі стандарти відповідальності, проводячи міжнародну співпрацю та розробляючи превентивні заходи. Особливу увагу слід приділити вдосконаленню законодавства, а саме внести зміни до КК України, виокремивши скоєння злочинних дій, які характеризуються як біологічний тероризм (з відповідною кримінально-правовою характеристикою у коментарі) та встановити окрему кримінальну відповідальність за скоєння даного злочину, а також усіх можливих дій чи бездіяльності, що призвели до наслідків, які характеризуються як біологічний тероризм. Особливу

увагу, на нашу думку, слід звернути, на підготовку кадрів для ефективної протидії біотероризму в умовах сучасних геополітичних реалій. Зокрема правоохоронна система потребує спеціалізованих правоохоронних підрозділів, для реагування та запобігання таких загроз. Окрім того, варто звернути увагу на важливість розвитку системи превентивних заходів та підвищення обізнаності громадськості стосовно потенційних ризиків біотероризму. В ході цих змін, Україна зможе протистояти біологічному тероризму, вдосконалити кримінальну основу цього явища, та визначити покарання за такий тероризм.

Список використаних джерел

1. Конституція України № 254к/96-ВР від 28.06.1996. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96%D0%B2%D1%80#Text>
2. Кримінальний кодекс України № 2341-III від 05.04.2001. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
3. Про боротьбу з тероризмом : Закон України № 638-IV від 20.03.2003. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/638-15#Text>
4. Про ратифікацію Конвенції Ради Європи про запобігання тероризму: Закон України від 31 липня 2006 р. № 54-V. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/54-16#Text>

Червінський Вадим Володимирович,
аспірант Національної академії внутрішніх справ

КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВІ ОСНОВИ ПРЕДСТАВНИЦТВА ПОТЕРПІЛОГО ВІД ДТП У СУДІ

Проблема травмування та загибелі людей через злочинні порушення правил дорожнього руху та експлуатації транспортних засобів в Україні та в усьому світі набуває дедалі більшої актуальності через неухильне збільшення кількості автомобілів та їх водіїв, інтенсифікації дорожнього руху. При цьому права жертв дорожньо-транспортних пригод (ДТП), у силу різних причин, часто лишаються незахищеними. Одна з них – відсутність або недостатня ефективність надання потерпілим професійної правничої допомоги. Тому наразі актуальним є питання забезпечення належного рівня такої допомоги на усіх стадіях кримінального провадження. Це, своєю чергою, зумовлює необхідність розробки теоретичних засад представництва потерпілого від дорожньо-транспортної пригоди у суді.